

POSTANOWIENIE

Dnia 18 sierpnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z wniosku J. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w W.
o odsetki od emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 18 sierpnia 2021 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 4 października 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od skarżącego na rzecz organu rentowego kwotę
240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 4 października 2020 r., oddalił apelację J. W. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 7 lipca 2019 r., mocą którego oddalono jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, I Oddział w W. z 9 lutego 2017 r., odmawiającej ubezpieczonemu prawa do wypłaty odsetek w związku z realizacją emerytury po wyroku Sądu Okręgowego w W. z 28 czerwca 2013 r.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w całości zaskarżył skargą kasacyjną pełnomocnik odwołującego się. We wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania powołał się na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne na tle art. 118 ustawy z

dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 291, dalej jako ustawa emerytalna), a mianowicie konieczne jest ustalenie terminu do spełnienia świadczenia i wynikającego stąd opóźnienia w spełnieniu świadczenia na rzecz odwołującego się zgodnie z art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 423, dalej jako ustawa systemowa). W ocenie skarżącego, organ rentowy już na etapie postępowania przedsądowego dysponował wiedzą odnośnie do stanowiska i miejsca pracy odwołującego się, a przeprowadzone postępowanie sądowe tylko ten stan rzeczy potwierdziło. Dlatego pozwany bezprawnie odmawiał prawa do wypłaty świadczenia przez okres 4 lat, co świadczy, że opóźnienie świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną ze formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I PK 19/15, LEX nr 2021941). Istotne zagadnienie prawne może odnosić się zarówno do prawa procesowego, jak i materialnego. Zagadnienie prawne powinno wyrażać problem

prawny, którego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 10/12, LEX nr 1228616; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, LEX nr 1230170; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109).

Jeżeli zagadnienie prawne było już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, skarżący powinien wykazać, że wystąpiły okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2015 r., I PK 4/15, LEX nr 1661934).

Wyżej opisane wymogi nie zostały przez skarżącego spełnione. Przede wszystkim istotne zagadnienie prawne nie może powstać na tle całej normy zakodowanej w treści art. 118 ustawy emerytalnej, bowiem ten przepis składa się z kilku ustępów, które dotyczą różnej problematyki. Identycznie rzecz wygląda z powołaniem się na art. 85 ustawy systemowej. Braków tych nie konwalidują podstawy kasacyjne (ich uzasadnienie), bowiem one na obecnym etapie nie podlegają badaniu.

Po wtóre, w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zupełnie pomija się dorobek judykatury, na tle którego wyjaśniano już rolę i znaczenie takich pojęć jak „wyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji” czy „nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji”. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, kiedy organ rentowy ponosi odpowiedzialność za odmowę przyznania świadczenia (por. uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 24 marca 2011 r., I UZP 2/11, OSNP 2011 nr 19-20, poz. 255; z dnia 6 lipca 2011 r., II UZP 5/11, OSNP 2011 nr 23-24, poz. 301 oraz wyroki: z dnia 7 kwietnia 2010 r., I UK 345/09, OSNP 2011 nr 19-20, poz. 257; z dnia 21 kwietnia 2009 r., I UK 345/08, OSNP 2010 nr 23-24, poz. 293). Generalnie chodzi więc o sytuacje, w których niezbędne okoliczności faktyczne uzasadniające nabycie prawa zostały ustalone w postępowaniu przed organem, a odmowa przyznania świadczenia jest wynikiem błędu w wykładni lub zastosowaniu prawa materialnego. Tymczasem Sąd Apelacyjny wyjaśnił, w jakim momencie i dlaczego doszło do ustalenia wysokości świadczenia odwołującego się dopiero w postępowaniu sądowym. Warto też pamiętać, że w postępowaniu emerytalno-rentowym dowodem jest tylko to, co prawo za dowód uznaje i jako dowód dopuszcza. Przepisy

rozporządzenia regulującego postępowanie o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, zawierające ograniczenia dowodowe, nie mają (z kolei) zastosowania w postępowaniu sądowym, opartym na zasadzie swobodnej oceny dowodów. W świetle powyższego brak jest podstaw do jednoznacznego i oderwanego od stanu faktycznego konkretnej sprawy zajęcia stanowiska, co do możliwości i powinności przeprowadzenia przez organ dowodów „analogicznych jak przeprowadzone w trakcie postępowania sądowego”. Skarżący dostrzega, że postępowanie sądowe było skomplikowane (na przykład dowód z opinii biegłego), lecz uważa, iż skoro potwierdziły się założenia odwołującego się, to mamy do czynienia z wadliwym procedowaniem przez pozwanego. Tak ujęta fraza w żaden sposób nie składa się na istotne zagadnienie prawne, zaś inne podstawy przesądu nie zostały przytoczone w sprawie, a więc nie mogą stanowić pola do oceny procedowania zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach orzeczono na podstawie art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c.